

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-340

9.5.2023

Oslo Pensjonsforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Lærer – vridning kne - fall – skade høyre arm – yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede falt og skadet høyre arm. Det fremgikk av den tidsnære dokumentasjonen at forsikrede fikk en spontan vridning i kneet som førte til at hun falt på utstrakt arm. Det er opplyst at slike vridninger hadde skjedd tidligere. Forsikredes fastlege uttalte i ettertid at hun ikke slet med instabilitet i kneet. Saken reiste spørsmål om hendelsen var en arbeidsulykke. Nemnda bemerket at skaden ikke kunne anses å være forårsaket av noen ytre, ukontrollert begivenhet uavhengig av om fallet skyldtes egen kroppsbevegelse eller en sykelig tilstand. Hendelsen kunne ikke anses som en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (assistentlærer) var i arbeid for en skole 9.11.20, da hun skadet høyre arm.

Forsikrede ble hentet i ambulanse og sendt til sykehuset. Det fremgår av inntakstjournalen 9.11.20 at:

Tidligere sykdommer: har siden ungdomstiden fått episoder (2-3 ganger per år) der kneet "vrir" spontant og pas faller (...).

Aktuelt: Falt på jobb i dag kl.11.50. Fikk en spontan "vridning" av kneet som gjorde at hun falt på utstrakt arm.

Arbeidsgiver sendte skademelding til Nav 13.11.20 hvor det fremgår at:

Den ansatte falt i skolegården og skadet armen. Ble hentet av ambulanse.

Nav godkjente hendelsen som yrkesskade i vedtak 4.12.20.

Det fremgår av skademelding til selskapet 24.8.22 at:

Fall fra egen høyde på arbeidsplass 11.11.20. Fraktur prox radius. Innlagt (...). Opr med ny opr senere (se epikriser).

Foretaket ba om ytterligere opplysninger i saken, og forsikrede sendte et brev 6.9.22 hvor det opplyses om at:

Jeg snublet og falt på trappen. Da landet jeg med albuen på høyre armen min.

Foretaket avslo kravet i brev av 14.9.22.

Forsikrede klaget saken inn til Finansklagenemnda 18.10.22, og opplyste om følgende rundt hendelsen 9.11.20:

Jeg var inne i klasserommet 9.11.2020, med en elev (barn med spesielle behov) hvor jeg etter at min undervisning var ferdig, møtte en annen lærer i døren. I det jeg skal ut av klasserommet, og den nye lærer kommer inn blir jeg distraheret, og kneet gikk under meg eller ga seg og så trakk jeg feil på det ene trinnet, mistet balansen og falt på min høyre arm, i skolegården (hele ute område på skolen kalles skolegård).

Det fremgår av legeattest datert 16.2.23 at forsikrede ikke har en instabilitet i kneet slik det fremgår av den tidsnære dokumentasjonen.

Forsikrede sendte 9.3.23 inn rettet journalnotat fra sykehuset 9.11.20, og presiserte at feil i den tidligere journalen skyldtes misforståelse da skaden skjedde. Herfra hitsettes:

Tidligere sykdommer:

Har blitt skutt med 2 kuler i nakken ca 15 år siden. Den ene kulen kom ut, mens den andre er fortsatt liggende i nakken.

Aktuelt: Falt på jobb i dag kl.11.50. Fikk en spontan "vridning" av kneet som gjorde at hun falt på utstrakt arm. Dette førte til brudd i proksimale delen av radius. Hun ble fraktet med en ambulanse fra jobben til legevakten, og kommer nå til (sykehuset) for CT og operasjonsvurdering. Smerter ved innleggelse, fikk 2,5 mg oxynorm iv.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun var utsatt for en arbeidsulykke som skyldtes en plutselig og uforutsett hendelse. Det er en klar sammenheng mellom fallet og skaden i armen, og dette skjedde mens hun var i arbeid. Hun har ikke slitt med vridning i kneet de siste 10 årene og det stemmer ikke at det var dette som forårsaket fallet.

Foretaket har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er en arbeidsulykke. Det foreligger ikke noe plutselig eller uventet ved den aktuelle situasjonen. Skaden skjedde som følge av forsikredes egen kroppsbevegelse eller eventuelt av en sykelig tilstand, og ikke som følge av at noe i det ytre har oppstått plutselig. At skaden oppstår plutselig og uventet, innebærer ikke at hendelsen er å anse som en arbeidsulykke. Hendelsen er derfor ikke omfattet av det markerte ulykkesbegrepet. Hendelsen kan heller ikke anses som en arbeidsulykke under det avdempede ulykkesbegrepet. Det vises til den tidsnære dokumentasjonen hva gjelder beskrivelsen av selve fallet.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om hendelsen 9.11.20 er en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Høyesterett har behandlet arbeidsulykkebegrepet i flere avgjørelser. I Rt-2006-1642 uttaler retten at skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid normalt ikke anses som en arbeidsulykke. Det må foreligge et avvik fra det ordinære arbeidet. Av Rt-2009-1485 fremgår at uttrykket "en plutselig og uventet ytre hending" må tolkes slik at hendelsen har vært ulykkesartet. Også i Rt-2009-1619 avsnitt 53 har retten uttalt at det må kreves et ulykkesmoment for at det skal foreligge en arbeidsulykke omfattet av det markerte ulykkesbegrep. Det må således være noe i den ytre situasjonen som har utviklet seg på en uventet måte og det er det uventede som må ha ført til skaden. Videre følger det av rettspraksis at kravet til ulykkeshendelse til en viss grad må relativiseres, da hva som anses som plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut ifra hvilken sammenheng hendelsen finner sted, jf. Rt-2006-1642 avsnitt 36.

Ordlyden "plutselig eller uventet ytre hending" tolkes i praksis som en avgrensning mot skader som skyldes egne kroppsbevegelser, som kontrollert hopp eller overtråkk, slik at disse tilfeller faller utenfor dekningen. Nemnda har i en rekke avgjørelser, se FinKN 2020-181, 2016-229, 2016-057 og 2012-201 lagt til grunn at fall uten ytre påvirkning/årsak ikke er omfattet av yrkesskadeforsikringslovens arbeidsulykkebegrep.

Nemnda vurderer først om hendelsen omfattes av det markerte ulykkesbegrepet.

I aktuelle sak er det ulike opplysninger om hendelsesforløpet. I den opprinnelige innkomstjournalen 9.11.20 er det opplyst at forsikrede siden ungdomstiden har "fått episoder (2-3 ganger per år) der kneet "vris" spontant og pas faller", og videre at hun "Falt på jobb i dag (...). Fikk en spontant "vridning" av kneet som gjorde at hun falt på utstrakt arm". I rettet innkomstnotat er informasjonen om den sykelige tilstanden fjernet, og forsikrede har opplyst at det som var skrevet der skyldtes en misforståelse. Forsikrede har opplyst til foretaket at hun "snublet og falt i trappen".

Dokumentasjonen gjør det usikkert om forsikrede falt på grunn av egen forkjær kroppsbevegelse og overtråkk eller om kneet sviktet på grunn av en sykelig tilstand slik det er opplyst i det opprinnelige journalnotatet 9.11.20. Hvis hun falt på grunn av egen forkjær kroppsbevegelse følger det av nemndspraksis at hendelsen ikke er å anse som en arbeidsulykke.

Dersom kneet sviktet på grunn av en sykelig tilstand blir spørsmålet om sykelig tilstand kan falle inn under det markerte ulykkesbegrepet. I aktuelle sak er skaden etter nemndas oppfatning forårsaket av en ustabilitet i kneet som "vris spontant". Skaden må dermed anses å være utslag av forsikredes egen disposisjon, og kravet til at det skal foreligge ulykkesmoment i form av eksterne krefter, anses ikke oppfylt.

Etter nemndas syn er det klart at skaden ikke er forårsaket av noen ytre, ukontrollert begivenhet uavhengig av om fallet skyldes egen kroppsbevegelse eller en sykelig tilstand. Etter dette var ikke forsikrede utsatt for en plutselig og uventet ytre hendelse, og det foreligger ikke en arbeidsulykke under det markerte ulykkesbegrepet.

Det neste spørsmålet er hendelsen omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet.

Om anvendelsen dette begrepet, har Høyesterett i Rt-2009-1626 uttalt at arbeidstakeren må ha: "vært utsatt for en påkjenning eller belastning utenfor arbeidets alminnelige ramme - det må ha skjedd et avvik fra det normale i vedkommende arbeid. Avviket kan enten bestå i at arbeidstakeren har utført oppgaver som ligger utenfor rammene for arbeidet, eller i at ordinært arbeid har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning."

Det sentrale spørsmålet er om oppgaven er en del av forsikredes normale arbeidsoppgaver, slik at det ikke lå noe ekstraordinært i at oppgaven ble utført.

Etter nemndas syn skadet forsikrede seg da hun utførte en vanlig arbeidsoppgave, i forbindelse med avsluttet undervisningstime skulle hun forflytte seg fra klasserommet og ut i skolegården. Nemnda kan ikke se at det lå noe ekstraordinært i dette. Dette endres heller ikke av opplysningene om at forsikrede kom i prat med en annen lærer og etter egen forklaring ble "distrahert".

Etter dette har nemnda kommet frem til at hendelsen ikke omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).